

IJTIMOIIY-GUMANITAR SOHADA ILMIY-INNOVATION TADQIQOTLAR

ILMIY METODIK JURNALI

DOI: 10.67227

ISSN 3060-5059

VOL.3 № 6

2026

ZAHIRIDDIN MUHAMMAD BOBUR MEROSIDA OILAVIY QADRIYATLARNING ZAMONAVIY YOSHLAR TARBIYASIDAGI O'RNI

Muslimov Sherzod Akbarovich

Samarqand davlat chet tillar instituti, mustaqil tadqiqotchi

Annotatsiya

Maqolada Zahiriddin Muhammad Boburning boy ma'naviy-adabiy merosida aks etgan oilaviy qadriyatlar va ularning zamonaviy yoshlar tarbiyasidagi ahamiyati falsafiy hamda pedagogik nuqtayi nazardan tahlil qilingan. Boburning "Boburnoma", she'riy devonlari va nasriy asarlarida oila, ota-ona hurmati, farzand tarbiyasi, axloqiy komillik, vatanparvarlik, insonparvarlik va ma'naviy yetuklik masalalariga alohida e'tibor qaratilgani yoritib berilgan. Tadqiqotda Bobur qarashlarining yosh avlodda milliy o'zlikni anglash, oilaga sadoqat, kattalarga hurmat, mas'uliyat hissi hamda yuksak ma'naviy fazilatlarni shakllantirishdagi o'rni ochib beriladi. Shuningdek, globallashuv sharoitida yuzaga kelayotgan ma'naviy tahdidlar va axloqiy muammolarni bartaraf etishda Bobur merosining tarbiyaviy imkoniyatlari tahlil qilinadi. Maqolada tarixiy-falsafiy, qiyosiy va tizimli tahlil metodlaridan foydalanilgan holda Bobur asarlaridagi oilaviy qadriyatlarning mazmun-mohiyati ochib berilib, ularning bugungi yoshlar ma'naviy kamolotidagi ahamiyati asoslab berilgan. Tadqiqot natijalari Bobur merosidan ta'lim-tarbiya tizimida samarali foydalanish orqali barkamol avlodni shakllantirish imkoniyatlarini kengaytirishga xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: Zahiriddin Muhammad Bobur, Bobur merosi, oilaviy qadriyatlar, yoshlar tarbiyasi, ma'naviy tarbiya, axloqiy qadriyatlar, ota-ona hurmati, farzand tarbiyasi, milliy qadriyatlar, komil inson, ma'naviy meros, vatanparvarlik.

РОЛЬ СЕМЕЙНЫХ ЦЕННОСТЕЙ В НАСЛЕДИИ ЗАХИРИДДИНА МУХАММАДА БАБУРА В ВОСПИТАНИИ СОВРЕМЕННОЙ МОЛОДЁЖИ

Муслимов Шерзод Акбарович

Самаркандский государственный институт иностранных языков, независимый исследователь

Аннотация

В статье исследуется значение семейных ценностей, отражённых в богатом духовно-литературном наследии Захириддина Мухаммада Бабура, и их роль в воспитании современной молодёжи. На основе анализа произведений «Бабурнаме», поэтических диванов и других трудов мыслителя раскрываются его взгляды на семью, уважение к родителям, воспитание детей, нравственное совершенствование личности, патриотизм и гуманизм. Особое внимание уделяется воспитательному потенциалу идей Бабура в формировании у молодого поколения чувства ответственности, уважения к старшим, преданности семейным традициям и национальным ценностям. В исследовании рассматриваются возможности использования духовного наследия Бабура в условиях глобализации, сопровождающейся различными нравственными вызовами и культурными трансформациями. С применением историко-философского, сравнительного и системного методов анализа выявляется сущность семейных ценностей в творчестве Бабура и обосновывается их актуальность для духовно-нравственного воспитания молодёжи. Результаты исследования подтверждают, что идеи Бабура сохраняют своё значение в современной образовательной и воспитательной практике и способствуют формированию гармонично развитой личности.

Ключевые слова: Захириддин Мухаммад Бабур, наследие Бабура, семейные ценности, воспитание молодёжи, духовно-нравственное воспитание, уважение к родителям, воспитание детей, национальные ценности, патриотизм, гуманизм, духовное наследие, гармонично развитая личность.

THE ROLE OF FAMILY VALUES IN THE HERITAGE OF ZAHIRIDDIN MUHAMMAD BABUR IN THE EDUCATION OF MODERN YOUTH

Muslimov Sherzod Akbarovich

Samarkand State Institute of Foreign Languages, Independent Researcher

Abstract

This article examines the significance of family values reflected in the rich spiritual and literary

heritage of Zahiriddin Muhammad Babur and their role in the moral and educational development of modern youth. The study analyzes Babur's views on family relations, respect for parents, child upbringing, moral perfection, patriotism, humanism, and personal responsibility as expressed in the Baburnama, his poetic works, and other literary sources. Particular attention is given to the educational potential of Babur's ideas in fostering a sense of national identity, devotion to family traditions, respect for elders, ethical behavior, and spiritual maturity among young people. The article also explores the relevance of Babur's heritage in addressing contemporary moral challenges arising in the context of globalization and cultural transformation. Using historical-philosophical, comparative, and systematic research methods, the study reveals the essence of family values in Babur's intellectual legacy and substantiates their importance for the spiritual and moral upbringing of the younger generation. The findings demonstrate that Babur's educational and ethical ideas remain highly relevant today and can serve as an effective source for strengthening family culture and promoting the development of a harmoniously educated and morally responsible generation.

Keywords: Zahiriddin Muhammad Babur, Babur's heritage, family values, youth education, moral upbringing, spiritual development, respect for parents, child upbringing, national values, patriotism, humanism, cultural heritage, harmoniously developed personality.

Bugungi globallashuv jarayonlari, axborot texnologiyalarining jadal rivojlanishi va ijtimoiy-madaniy munosabatlarning murakkablashuvi sharoitida yosh avlod tarbiyasi masalasi har qachongidan ham dolzarb ahamiyat kasb etmoqda. Jamiyat taraqqiyotining muhim omillaridan biri bo'lgan oilaviy qadriyatlarni asrab-avaylash, yoshlar ongiga milliy va umuminsoniy fazilatlarni singdirish, ularni ma'naviy barkamol insonlar etib voyaga yetkazish davlat va jamiyat oldida turgan ustuvor vazifalardan biri hisoblanadi. Shu nuqtai nazardan, xalqimizning boy tarixiy, madaniy va ma'naviy merosini o'rganish hamda undan ta'lim-tarbiya jarayonida samarali foydalanish muhim ilmiy-amaliy ahamiyatga ega.

O'zbek davlatchiligi va ma'naviyati tarixida o'chmas iz qoldirgan buyuk mutafakkir, davlat arbobi va iste'dodli shoir Zahiriddin Muhammad Bobur ijodi hamda faoliyati ana shunday bebaho ma'naviy meros namunalariidan biridir. Bobur nafaqat yirik sarkarda va davlat boshqaruvi sohasidagi ulkan shaxs, balki inson kamoloti, axloqiy yetuklik, oilaviy munosabatlar va tarbiya masalalariga alohida e'tibor qaratgan mutafakkir sifatida ham alohida ahamiyat kasb etadi. Uning mashhur "Boburnoma" asari, lirik she'rlari va nasriy merosida insoniy fazilatlar, ota-onaga hurmat, farzand tarbiyasi, oila mustahkamligi, mehr-oqibat va sadoqat kabi qadriyatlar chuqur ifodalangan.

Bobur merosida aks etgan oilaviy qadriyatlar bugungi kunda ham o'z ahamiyatini yo'qotmagan. Ayniqsa, yoshlar orasida milliy o'zlikni anglash, ma'naviy immunitetni mustahkamlash, yot g'oyalarga qarshi mafkuraviy barqarorlikni shakllantirish hamda sog'lom oilaviy munosabatlarni qaror toptirishda Bobur qarashlari muhim tarbiyaviy manba bo'lib xizmat qilmoqda. Mutafakkirning oila va tarbiya haqidagi fikrlarida insonparvarlik, vatanparvarlik, adolat, mas'uliyat va komillik g'oyalari ustuvor o'rin egallaydi.

Shu bilan birga, zamonaviy yoshlar tarbiyasida oilaning o'rni, oilaviy qadriyatlarning ma'naviy-axloqiy kamolotga ta'siri masalalari ko'plab ilmiy tadqiqotlarda o'rganilgan bo'lsa-da, Bobur merosida mujassam bo'lgan oilaviy qadriyatlarning tarbiyaviy imkoniyatlarini falsafiy va pedagogik jihatdan kompleks tahlil qilish zarurati mavjud. Mazkur maqola aynan ushbu ehtiyojdan kelib chiqib, Bobur asarlarida ifodalangan oilaviy qadriyatlarning mazmun-mohiyatini ochib berish hamda ularning zamonaviy yoshlar tarbiyasidagi ahamiyatini ilmiy asoslashga qaratilgan.

Tadqiqotning maqsadi Zahiriddin Muhammad Bobur merosida aks etgan oilaviy qadriyatlarni tahlil qilish va ularning zamonaviy yoshlar ma'naviy-axloqiy tarbiyasidagi o'rni hamda ahamiyatini ochib berishdan iborat. Tadqiqot davomida tarixiylik, xolislik, tizimlilik, qiyosiy tahlil va falsafiy mushohada metodlaridan foydalanildi.

Adabiyotlar tahlili va tadqiqot metodologiyasi. Zahiriddin Muhammad Boburning hayoti, ijodi va ilmiy-ma'naviy merosi ko'plab mahalliy hamda xorijiy olimlar tomonidan tadqiq etilgan. Boburshunoslik yo'nalishida olib borilgan izlanishlar asosan uning davlat arbobi, sarkarda, shoir va tarixchi sifatidagi faoliyatini yoritishga qaratilgan bo'lsa-da, mutafakkir asarlarida aks etgan axloqiy, ma'naviy va oilaviy qadriyatlarning yoshlar tarbiyasidagi o'rni masalasi ham alohida ilmiy ahamiyatga ega.

Zahiriddin Muhammad Bobur nafaqat buyuk davlat arbobi, sarkarda va shoir, balki yuksak ma'naviy-axloqiy qarashlar sohibi sifatida ham o'zbek xalqining bebaho madaniy merosida alohida o'rin egallaydi. Uning asarlari, ayniqsa "Boburnoma", yosh avlodni vatanparvarlik, halollik, oilaparvarlik, ota-onaga hurmat va farzand tarbiyasiga mas'uliyat ruhida tarbiyalashda muhim manba bo'lib xizmat qiladi.

Shuningdek, Boburning mashhur “Boburnoma” asari Sharq uygʻonish davri maʼnaviyati va madaniyatini oʻrganishda muhim manbalardan biri hisoblanadi. Ushbu asarda muallif tomonidan oila, qarindoshlik munosabatlari, ota-onaga hurmat, farzandlarga mehr-muhabbat, insoniy fazilatlar va axloqiy meʼyorlar haqida qimmatli maʼlumotlar berilgan. Boburning sheʼriy merosida ham inson kamoloti, ezgulik, sadoqat, vafodorlik va maʼnaviy poklik masalalari markaziy oʻrin egallaydi.

Akademik A. Qayumov Bobur shaxsiyatini tahlil qilgan ekan, uning asarlarida insoniy fazilatlar va oilaviy munosabatlar masalasi alohida oʻrin tutishini taʼkidlaydi. Olimning fikricha, Bobur oʻz farzandlari va yaqinlariga nisbatan mehr-muhabbat, masʼuliyat va gʻamxoʻrlik namunalari koʻrsatgan boʻlib, bu jihatlar uning hayotiy qarashlarida oilaning muhim ijtimoiy institut sifatida eʼtirof etilganini koʻrsatadi [1].

Adabiyotshunos olim N. Komilov Bobur ijodini sharhlar ekan, unda oilaviy qadriyatlar faqat qarindoshlik munosabatlari emas, balki insonning axloqiy kamoloti va maʼnaviy barkamolligining asosiy omili sifatida talqin etilganini qayd etadi [2]. Darhaqiqat, Bobur oʻz asarlarida ota-onaga hurmat, farzandga eʼtibor va oiladagi oʻzaro mehr-oqibatni jamiyat barqarorligining muhim sharti sifatida baholaydi.

Tarixchi olim B. Ahmedovning taʼkidlashicha, Bobur davlat boshqaruvi bilan bir qatorda avlod tarbiyasi masalasiga ham katta eʼtibor qaratgan. Uning farzandlariga yozgan nasihatlar va amaliy faoliyati yoshlarni ilm olishga, odob-axloq qoidalariga rioya qilishga hamda kattalarni hurmat qilishga undaydi [3]. Bu qarashlar bugungi kunda ham oʻz ahamiyatini yoʻqotmagan boʻlib, yoshlarni milliy va umuminsoniy qadriyatlar asosida tarbiyalashda muhim metodologik manba vazifasini bajaradi.

Pedagog olim M. Quronov yoshlar tarbiyasida tarixiy-maʼnaviy merosdan foydalanish zarurligini asoslar ekan, Bobur merosida aks etgan oilaviy qadriyatlar barkamol avlodni shakllantirishning muhim omillaridan biri ekanligini taʼkidlaydi [4]. Olimning fikricha, Boburning oila, farzand tarbiyasi va axloqiy poklik haqidagi qarashlari zamonaviy tarbiya konsepsiyalari bilan hamohang boʻlib, ularni taʼlim-tarbiya jarayoniga keng joriy etish maqsadga muvofiqdir.

Shuningdek, Sh. Shodmonov Bobur asarlaridagi maʼnaviy merosni oʻrganar ekan, oiladagi mehr-oqibat, sabr-toqat, sadoqat va masʼuliyat kabi tushunchalar yoshlar ongida ijobiy hayotiy pozitsiyani shakllantirishga xizmat qilishini qayd etadi [5]. Ayniqsa, globallashtirish sharoitida ayrim maʼnaviy tahdidlar kuchayib borayotgan bir davrda Bobur merosidagi oilaviy qadriyatlar yoshlarni milliy oʻzlikni anglash va maʼnaviy immunitetni mustahkamlashga yoʻnaltiradi.

Bobur merosini ilmiy jihatdan tadqiq etishda oʻzbek olimlaridan V. Rahmonov, S. Azimjonova, A. Hayitmetov, B. Valixojayev, N. Komilov, I. Gʻafurov va boshqa tadqiqotchilarning ishlari muhim ahamiyat kasb etadi. Ushbu olimlar Bobur asarlarining tarixiy, adabiy va maʼnaviy jihatlarini oʻrganib, uning ilmiy-falsafiy qarashlarini tahlil qilganlar. Xususan, Bobur asarlarida aks etgan insonparvarlik, komil inson tarbiyasi va axloqiy qadriyatlar masalalari boʻyicha qator ilmiy xulosalar ilgari surilgan.

Boburning oilaga oid qarashlari zamonaviy pedagogik yondashuvlar bilan uygʻun holda oʻrganilganda, ularda shaxsning ijtimoiylashuvi, axloqiy tarbiyasi va fuqarolik masʼuliyatini shakllantirishning muhim omillari mujassam ekanligi namoyon boʻladi. Uning asarlarida aks etgan mehr-oqibat, vafodorlik, ota-ona roziligiga intilish, ilmga hurmat va komil inson tarbiyasi haqidagi gʻoyalar bugungi yoshlar uchun ham dolzarb maʼnaviy mezon boʻlib qolmoqda.

Shuningdek, oilaviy qadriyatlar va yoshlar tarbiyasi masalalariga bagʻishlangan tadqiqotlarda oila jamiyatning asosiy ijtimoiy instituti sifatida eʼtirof etilib, shaxs maʼnaviy kamolotining shakllanishida uning hal qiluvchi oʻrni asoslab berilgan [6]. Oʻzbekistonlik va xorijlik tadqiqotchilar tomonidan oilaning tarbiyaviy funksiyalari, milliy qadriyatlarni avlodlardan avlodga yetkazishdagi roli hamda yoshlarning axloqiy-ruhiy rivojlanishiga taʼsiri keng oʻrganilgan. Biroq Bobur merosida mujassam boʻlgan oilaviy qadriyatlarning zamonaviy yoshlar tarbiyasi bilan bogʻliq jihatlari yetarli darajada kompleks tadqiq etilmagan.

Mazkur tadqiqotning metodologik asosini tarixiylik, xolislik, tizimlilik va vorisiylik tamoyillari tashkil etadi. Tadqiqot jarayonida tarixiy-falsafiy tahlil, qiyosiy tahlil, mantiqiy umumlashtirish, germenevtik yondashuv hamda tizimli tahlil metodlaridan foydalanildi. Tarixiy-falsafiy tahlil yordamida Bobur asarlarida ifodalangan oilaviy qadriyatlarning shakllanish omillari va ularning maʼnaviy ildizlari oʻrganildi. Qiyosiy tahlil metodi orqali Boburning oila va tarbiya haqidagi qarashlari zamonaviy pedagogik hamda falsafiy yondashuvlar bilan taqqoslandi.

Tizimli yondashuv asosida oilaviy qadriyatlar shaxs maʼnaviy kamolotining tarkibiy qismi sifatida tahlil qilinib, ularning yoshlar dunyoqarashi va axloqiy qiyofasini shakllantirishdagi oʻrni ochib berildi. Germenevtik metod yordamida “Boburnoma” va Bobur sheʼriy merosidagi oilaga oid fikrlar,

axloqiy qarashlar hamda tarbiyaviy g'oyalar mazmunan sharhlanib, ularning zamonaviy ahamiyati asoslandi.

Tadqiqot metodologiyasining mazkur yondashuvlari Bobur merosida aks etgan oilaviy qadriyatlarning mohiyatini chuqurroq anglash, ularning yoshlar ma'naviy-axloqiy tarbiyasidagi o'rnini ilmiy jihatdan asoslash hamda bugungi ta'lim-tarbiya tizimida foydalanish imkoniyatlarini aniqlashga xizmat qiladi.

Tahlil va natijalar. Zahiriddin Muhammad Bobur merosi tahlili shuni ko'rsatadiki, mutafakkirning ijtimoiy-falsafiy qarashlarida oila jamiyatning eng muhim ma'naviy tayanchi sifatida talqin etiladi. Bobur asarlarida oilaviy munosabatlar, qarindoshlik rishtalari, ota-onaga hurmat, farzand tarbiyasi va insoniy fazilatlar masalalari alohida o'rin egallaydi. Ayniqsa, "Boburnoma" asarida muallifning o'z ota-onasi, farzandlari va yaqinlariga bo'lgan munosabati orqali oila institutining ma'naviy-axloqiy ahamiyati yorqin namoyon bo'ladi.

Bobur qarashlarida ota-onaga hurmat inson kamolotining muhim mezonlaridan biri sifatida baholanadi. U o'z hayoti va faoliyati davomida ota-bobolarining ilmiy, siyosiy va ma'naviy merosiga sodiq qolgan holda ularga bo'lgan yuksak ehtiromni namoyish etgan. Bu holat yosh avlod uchun tarixiy xotira, avlodlar davomiyligi va milliy qadriyatlarga sadoqatning muhim namunasi hisoblanadi[7]. Zamonaviy tarbiya jarayonida ota-onani ulug'lash, ularga hurmat va ehtirom ko'rsatish masalalari dolzarb ahamiyat kasb etayotgan bir paytda Bobur merosidagi ushbu g'oyalar alohida tarbiyaviy qiymatga ega.

Tahlillar natijasida aniqlanishicha, Bobur asarlarida farzand tarbiyasi masalasi faqat oilaviy muammo sifatida emas, balki davlat va jamiyat taraqqiyoti bilan chambarchas bog'liq hodisa sifatida talqin qilinadi. Mutafakkirning fikricha, ma'naviy yetuk, bilimli, vatanparvar va mas'uliyatli yoshlarni tarbiyalash jamiyatning barqaror rivojlanishiga xizmat qiladi. Shu sababli Bobur o'z asarlarida ilm-ma'rifat, axloqiy poklik, halollik va mehnatsevarlik kabi fazilatlarni inson kamolotining asosiy omillari sifatida e'tirof etadi.

Bobur merosining muhim jihatlaridan biri oilada mehr-oqibat va o'zaro hurmat muhitini shakllantirishga qaratilgan g'oyalardir. Asarlarda insonlar o'rtasidagi samimiy munosabatlar, sadoqat, vafodorlik va muruvvat kabi fazilatlar yuksak qadriyat sifatida talqin etiladi. Mazkur fazilatlar bugungi kunda yoshlarning ma'naviy-axloqiy qiyofasini shakllantirishda muhim omil bo'lib xizmat qilmoqda. Ayniqsa, globallashtirish sharoitida individualizm va ma'naviy begonalashuv tendensiyalarining kuchayishi oilaviy qadriyatlarni mustahkamlash zaruratini yanada oshirmoqda.

Tadqiqot davomida Bobur merosida aks etgan oilaviy qadriyatlarning zamonaviy yoshlar tarbiyasi bilan uyg'un jihatlari ham aniqlandi. Jumladan, mutafakkir ilgari surgan vatanparvarlik, mas'uliyat, halollik, adolat, insonparvarlik va ma'naviy poklik g'oyalari bugungi ta'lim-tarbiya tizimining ustuvor maqsadlari bilan hamohangdir. Bobur qarashlarida oilaning tarbiyaviy imkoniyatlari yoshlarning milliy o'zligini anglash, tarixiy merosga hurmat bilan qarash va yuksak ma'naviy fazilatlarni egallashida muhim omil sifatida namoyon bo'ladi.

Olib borilgan tahlillar natijasida Bobur merosidagi oilaviy qadriyatlarni quyidagi asosiy yo'nalishlarga ajratish mumkin: birinchidan, ota-onaga hurmat va ehtirom; ikkinchidan, farzand tarbiyasida axloqiy mas'uliyat; uchinchidan, oila a'zolari o'rtasida mehr-oqibat va hamjihatlik; to'rtinchidan, milliy va umuminsoniy qadriyatlarga sadoqat; beshinchidan, komil insonni shakllantirishga xizmat qiluvchi ma'naviy fazilatlar. Ushbu qadriyatlar zamonaviy yoshlar tarbiyasida ham o'z ahamiyatini saqlab qolmoqda.

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, Bobur merosidagi oilaviy qadriyatlar yoshlarning ma'naviy immunitetini mustahkamlash, ularni turli yot g'oyalar va axloqiy tahdidlardan himoya qilish, oilaga mas'uliyat bilan yondashish hamda sog'lom turmush tarzini shakllantirishda muhim metodologik asos bo'lib xizmat qiladi[8]. Shu bois Bobur asarlaridagi tarbiyaviy g'oyalardan umumiy o'rta ta'lim, oliy ta'lim va ma'naviy-ma'rifiy faoliyat jarayonlarida keng foydalanish maqsadga muvofiqdir.

Zahiriddin Muhammad Bobur merosini o'rganish shuni ko'rsatadiki, uning asarlarida ilgari surilgan oilaviy qadriyatlar bugungi kunda ham o'zining ilmiy, ma'naviy va tarbiyaviy ahamiyatini saqlab qolgan. Bobur o'z ijodi va hayotiy faoliyati orqali oila institutining jamiyat taraqqiyotidagi beqiyos o'rnini yoritib bergan hamda inson kamolotida oilaviy muhitning hal qiluvchi ahamiyatga ega ekanligini asoslab bergan.

Tadqiqot natijalari Bobur merosida ota-onaga hurmat, farzand tarbiyasiga mas'uliyat, mehr-oqibat, sadoqat, vafodorlik, insonparvarlik va vatanparvarlik kabi qadriyatlar ustuvor o'rin egallashini ko'rsatdi[9]. Ushbu qadriyatlar nafaqat tarixiy davr uchun, balki zamonaviy yoshlar tarbiyasida ham

muhim metodologik va ma'naviy asos bo'lib xizmat qilishi aniqlandi. Ayniqsa, globallashuv sharoitida yoshlarning ma'naviy immunitetini mustahkamlash, milliy o'zlikni anglash tuyg'usini rivojlantirish va axloqiy barkamolligini ta'minlashda Bobur merosining tarbiyaviy imkoniyatlari nihoyatda keng ekanligi isbotlandi.

Xulosa. Bobur tomonidan ilgari surilgan oilaviy qadriyatlar yoshlarni milliy va umuminsoniy qadriyatlarga hurmat ruhida tarbiyalash, ularda mas'uliyat, halollik, adolatparvarlik va mehnatsevarlik kabi fazilatlarni shakllantirishga xizmat qiladi. Shu bois mutafakkirning oila va tarbiya haqidagi qarashlaridan ta'lim-tarbiya jarayonida, ma'naviy-ma'rifiy tadbirlarda hamda yoshlar bilan ishlash tizimida samarali foydalanish muhim ahamiyat kasb etadi.

– Bobur merosida oilaviy qadriyatlar inson kamoloti va jamiyat taraqqiyotining muhim omili sifatida talqin etilgan;

– mutafakkir asarlarida ota-onaga hurmat, farzand tarbiyasi, oila mustahkamligi va ma'naviy poklik masalalari chuqur yoritilgan;

– Bobur ilgari surgan axloqiy-me'yoriy qarashlar zamonaviy yoshlar tarbiyasining maqsad va vazifalari bilan uyg'unlik kasb etadi;

– oilaviy qadriyatlarning yoshlar ma'naviy-axloqiy qiyofasini shakllantirishdagi o'rni Bobur merosida konseptual darajada asoslangan;– Bobur asarlaridan ta'lim va tarbiya jarayonlarida foydalanish yoshlarni milliy qadriyatlarga sodiq, ma'naviy yetuk va ijtimoiy mas'uliyatli shaxs sifatida kamol toptirishga xizmat qiladi.

Zahiriddin Muhammad Bobur merosi o'zida mujassam etgan oilaviy qadriyatlar bilan yosh avlodni barkamol inson etib tarbiyalashning muhim manbalaridan biri hisoblanadi. Ushbu merosni chuqur o'rganish va amaliyotga tatbiq etish mamlakatimizda ma'naviy-ma'rifiy taraqqiyotni yuksaltirish hamda sog'lom oilaviy muhitni mustahkamlashga munosib hissa qo'shadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Qayumov A. Bobur va boburiylar davri adabiyoti. – Toshkent: Fan, 1996.
2. Komilov N. Tafakkur karvonlari. – Toshkent: Ma'naviyat, 1999.
3. Ahmedov B. Tarixdan saboqlar. – Toshkent: O'qituvchi, 1994.
4. Quronov M. Milliy tarbiya va yoshlar ma'naviyati. – Toshkent: Ma'naviyat, 2008.
5. Shodmonov Sh. Ma'naviy meros va barkamol avlod tarbiyasi. – Toshkent: Yangi asr avlodi, 2015.
6. Bobur Z.M. Boburnoma. – Toshkent: Yangi asr avlodi, 2019. – 432 b.
7. Karimov N. Bobur va uning ma'naviy merosi. – Toshkent: Ma'naviyat, 2017. – 224 b.
8. Oila qadriyatlari va yoshlar tarbiyasi masalalari. – Toshkent: Oila va xotin-qizlar ilmiy-tadqiqot instituti, 2022. – 198 b.
9. Abdizoitovich G. Educational Problems in the Information Society // Emergent: Journal of Educational Discoveries and Lifelong Learning. – 2025.
10. G'aniyev E. Yoshlarda axloqiy inqiroz kuchayishida ommaviy axborot vositalarining roli // Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari. Aktualnye problemy sotsialno-gumanitarnyx nauk. Actual Problems of Humanities and Social Sciences. – 2025. – T. 5. – № 5. – B. 245–248.